

**LÄNSRÄTTEN I
UPPSALA LÄN**

DOM
2008-07-22
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
1137-08 E

SÖKANDE

Uppsala Asfaltsanläggningar AB, 556483-3654
Kungsängens gård
753 23 Uppsala

Ombud: Advokat Ola Nordström
Advokatfirman Wijk & Nordström AB
Box 1022
751 40 Uppsala

MOTPART

Knivsta kommun
741 75 Knivsta

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Knivsta kommuns upphandling av vinterväghållning 2008-2013, Knivsta kommun, dnr. KS-2008/272

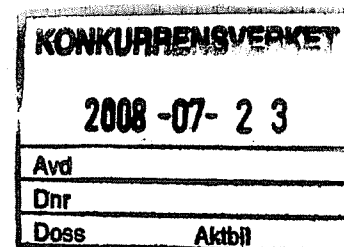
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avslår Uppsala Asfaltsanläggningar AB:s ansökan om åtgärder enligt LOU.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet meddelat den 18 juni 2008.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Knivsta kommun (kommunen) har genomfört en upphandling av vinter-
väghållning 2008-2013. Uppsala Asfaltsanläggningar AB (ASFAB) var ett
av två bolag som lämnade anbud. Kommunen beslutade i tilldelningsbeslut
den 9 juli 2008 att bolaget inte skall tilldelas något kontrakt, utan att kon-
traktet skall tilldelas Akaal Import HB (Akaal).

ASFAB ansökte den 17 juni 2008 om överprövning av kommunens upp-
handling.

Länsrätten har i interimistiskt beslut den 18 juni 2008 förordnat att kommu-
nens upphandling enligt ovan inte får avslutas innan rätten beslutat något
annat.

ASFAB yrkar i första hand att länsrätten beslutar att upphandlingen får av-
slutas först sedan tilldelningsbeslut till förmån för ASFAB meddelas och i
andra hand att länsrätten beslutar att upphandlingen skall göras om. Som
grund för begäran om överprövning anför ASFAB i huvudsak följande.
Uppsala kommun är i förfrågningsunderlaget angiven som beställare men
tilldelningsbeslutet är fattat av Knivsta kommun. Tilldelningsbeslutet är
felaktigt. I förfrågningsunderlaget anges ett antal skallkrav som inte upp-
fyllts av Akaal. Akaal lämnade inte in F-skattsedel eller intyg om frånvaro
av skulder till det allmänna förrän efter anbudstidens utgång. Uppgifter om
eventuella underleverantörer har inte inlämnats som torde motsvara efter-
frågad information. Ifylld miljödeklaration saknas och de fordon som Akaal
anger sig äga uppfyller inte aktuella miljökrav. Någon utredning som visar
att Akaal har en omsättning som överstiger anbudssumman synes inte ingi-
ven. Däremot framgår av en kreditupplysning som inhämtats av Uppsala
kommun att senast registrerade omsättning, för 2006, understiger anbuds-
summan. Vidare har kommunen inte upphandlat affärsmässigt då den vid
två avstämningsmöten berett Akaal möjlighet att såväl förbättra den presta-

tion anbudet avsett samt i övrigt få lämna ett antal till intet förpliktande utfästelser om förbättring av Akaals kapacitet om denne får anbudet såsom att avveckla andra uppdrag, anskaffa ytterligare maskiner, ordna bostad åt personal i Knivsta, uppställa reservmaskin i Knivsta och att snö vid behov kan bortforslas med egen bil. Akaal bereddes tillfälle att komplettera anbudet med de handlingar som tidigare inte ingivits trots ”skallkrav” och tilläts justera sitt anbud på så sätt att detta utfäst att sand för halkbekämpning skall ingå i anbudet, trots att man ursprungligen inte avsett detta. Förfarandet går långt utöver det syfte till klarlägganden som ett avstämningsmöte har och medför en otillbörlig förmån för Akaal. Dess anbud skiljer sig så till den grad från andra anbudsgivares prisnivåer att Akaal inte kan förväntas tillnärmelsevis bära sina egna kostnader med intäkt motsvarande anbudssumman. Att upphandla en sådan entreprenad är inte affärsmässigt då risken för beställarens obestånd i anledning av entreprenaden är uppenbar. Ovanstående omständigheter medför att upphandlingen inte skett i enlighet med reglerna i LOU. Akaals anbud skall avvisas då anbudet inte motsvarar förfrågningsunderlaget. Upphandlingen är inte affärsmässig genom antagandet av anbudet.

Kommunen bestrider bolagets yrkande och vidhåller att tilldelningsbeslutet är korrekt varför begäran om överprövning skall avslås. Kommunen anför i yttrande huvudsak följande. Uppsala kommun har haft i uppdrag att som ombud svara för upphandlingen av vinterväghållning i Knivsta kommun för kommunens räkning. Då det saknas möjligheter för kommunen att även överlåta beslut om tilldelning av kontrakt på Uppsala kommun är kommunen skyldig att svara för tilldelningsbeslutet. Det är således riktigt att det inte är Uppsala kommun som är beställare av vinterväghållningen i Knivsta kommun. Det framgår av förfrågningsunderlaget i dess helhet att det är i och för Knivsta kommuns räkning som aktuell upphandling genomförts.

Det är fullt tillåtet i enlighet med 9 kap. 8 § andra stycket LOU att Akaal har kompletterat sina handlingar efter anbudstidens utgång då kompletteringarna har kunnat ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Anbudsansökningar och anbud kan enligt förarbetena kompletteras på initiativ av den upphandlande myndigheten. Enligt kommunens mening är den information som lämnats av Akaal om eventuella underleverantörer tillfyllest utifrån de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget. Några miljökrav som diskvalificerar Akaals anbud återfinns inte i Vägverkets publikation 2006:105. Bilaga 5 till nämnda publikation är inte tillämplig i detta fall då något sådant tilläggskrav inte ställts upp av kommunen. Av underlag från D&B framgår att Akaals omsättning överstiger den årliga kontraktssumman. Då det av förfrågningsunderlaget inte framgår vilken årsomsättning som avses är det rimligt att göra en bedömning av en snittomsättning av de år som ligger närmast för anbudstidpunkten. Ett snitt av D&B:s årsomsättningar 2004-2006 innebär att Akaal har en årsomsättning som överstiger den årliga anbudssumman.

Det finns ingen skyldighet att förkasta ett onormalt lågt anbud enligt 12 kap. 3 § LOU. Huruvida priset är för lågt måste avgöras från fall till fall. Om leverantören vid utredning i sitt svar på objektiva grunder kan göra troligt att han verkligen kan leverera till det erbjudna priset kan anbudet antas. Kommunen hänvisar till Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 237-07. Att förkasta ett onormalt lågt anbud skall ske med stor restriktivitet. Det ankommer på kommunen att göra det sannolikt att leverantören inte kan leverera den efterfrågade kvaliteten till det offererade priset. Det går heller inte att förkasta anbudet hur som helst utan det krävs kommunikation med anbudsgivaren vid två tillfällen, dels en begäran om förklaring till det låga priset, dels om kommunen efter förklaringen alltjämt avser att förkasta anbudet på denna grund. I förevarande fall ansåg sig kommunen på grund av Akaals låga pris nödgad att skaffa fram ordentligt med information om vad som låg bakom det låga priset och om Akaal kunde klara av att uppfylla

kraven som ställdes i förfrågningsunderlaget till godtagbar kvalitet. De svar som lämnades ansåg kommunen vara tillfyllest för att det inte skulle vara möjligt att förkasta anbudet på grund av lågt pris. Kommunen bestrider bestämt att de klarlägganden som gjorts i avstämningsmöten med Akaal skulle gå utöver de krav på klarlägganden som uppställs i 12 kap. 3 § LOU.

ASFAB anför i yttrande i huvudsak följande. Uppsala Kommun är såvitt framgår av förfrågningsunderlaget upphandlande enhet. Misstaget avser en grundläggande formell fråga i en offentlig upphandling, att upphandlande enhet skall vara bestämd, liksom beslut om upphandling skall fattas av den part som lämnar förfrågan. Länsrätten kan inte bortse från denna formella brist i en väsentlig förutsättning för upphandlingen.

Det är ett skallkrav att miljödeklaration för fordon lämnas av anbudsgivaren. Kommunen påstår inte att sådan deklaration lämnats, varför ASFAB utgår från att detta påpekande i överprövningsskriften är korrekt. Till saken hör att ASFAB i mail till Uppsala kommun särskilt ifrågasatte nödvändigheten av denna blankett, vilket besvarades med att blankett krävdes och Vägverkets publikation 2006:105. Skallkravet är inte uppfyllt. Vad gäller underentreprenörer har ASFAB aldrig varit med om att kravet på information om dessa kan uppfyllas genom hänvisning till en anonym person. Syftet med skallkravet lär väl ändå vara att upphandlande enhet skall kunna dra några slutsatser. Att det finns ett skallkrav om årsomsättning synes ostriktigt. Det ser ut som om Akaal inte alls lämnat information om sin omsättning, alltså inte fullgjort kravet, då omsättningen i akten härrör från svaret på en förfrågan till upplysningsföretag som inhämtats av kommunen. Redan därigenom är skallkravet inte uppfyllt. Vidare framstår kommunens svar i yttrandet som ordentligt krystat. Skallkravet lyder "Föregets/entreprenörens årsomsättning skall överstiga den beräknade anbudssumman". Detta kan i vart fall inte semantiskt betyda annat än att anbudsgivarens pågående verksamhet skall generera en omsättning som i anbudsögonblicket medför en

årsomsättning på minst anbudssumman. Att laborera med en tillbakaräkning till goda år, där kommunen förövrigt inte torde veta den faktiska omsättningen eller i vilken verksamhet den genereras och inte heller efter vilka principer upplysningsföretaget anger årsomsättning, är ett efterhandsresonemang som varken framgår av förfrågningsunderlaget, inte ger adekvat information och inte heller uppfyller det syfte som skallkravet torde ha, att finna en entreprenör med tillräcklig omfattning på sin verksamhet för att förväntas klara av åtagandet. På denna punkt har kommunen struntat i sitt eget skallkrav. Vad gäller brister i skallkraven i övrigt, är det riktigt att viss komplettering skall kunna ske, med angivna restriktioner. Akaals anbud har föranlett en sådan mängd av förklaringsmöjligheter att restriktivitetsskravet knappast har respekterats. Då det dessutom skett rena justeringar av anbudet, t.ex. avseende materialkostnad (sand) har anbudsgivaren inte bara beretts tillfälle till klarlägganden utan dessutom förändringar av anbudet, vilket innebär en särbehandling av anbudsgivaren.

Vad gäller anbudssumman avviker Akaals anbud på ett anmärkningsvärt sätt från de anbud på vinterväghållning som inkommit efter förfrågan, varvid områdena inom Uppsala kommun gott kan tjäna som jämförelse, då endast två anbudsgivare är aktuella i Knivstaområdet. Kommunen har därför, naturligtvis en adekvat åtgärd, begärt klarläggande från anbudsgivaren. Såvitt ASFAB noterar, har Akaal inte lämnat en enda vettig förklaring till att denne så till den grad kan prisa ut ortens etablerade entreprenörer, utan kommunen har nöjt sig med att låta Akaal förklara att han står vid sitt anbud. Det synes uppenbart att anbudet är så lågt att Akaal, om det skall betala marknadsmässiga löner och bikostnader, drivmedel, förbrukningsmaterial och maskinkostnad, inte kan erhålla kostnadstäckning för åtagandet. Anbudet är ett skolexempel på en sådan situation där den upphandlande enheten skall förkasta ett för lågt anbud.

SKÄL

Aktuella bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas följande. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 12 kap. 1 § LOU stadgas följande. En upphandlande myndighet skall anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 12 kap. 3 § LOU stadgas följande. En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredsställande svar.

En begäran om förklaring kan gälla

1. om anbudsgivaren kan utnyttja särskilt kostnadseffektiva metoder att fullgöra kontraktet,
2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra kontraktet,
3. egenarten hos de varor, tjänster eller byggentreprenader som föreslås av anbudsgivaren,
4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där kontraktet skall fullgöras, och
5. om anbudsgivaren fått möjlighet att erhålla statligt stöd.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas följande. En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I skrivelse benämnd "Förfrågningsunderlag avseende vinterväghållning 2008-2013 i Uppsala tätort, Storvreta och Knivsta" anges bl.a. att förfrågningsunderlag härmed översänds avseende vinterväghållning i Uppsala tätort, Storvreta och Knivsta. För Knivsta kommuns räkning ingår delentreprenader för alla gator, gång- och cykelvägar samt skolor i Knivsta tätort. Det sägs vidare att med anbudet skall lämnas F-skattebevis och förteckning över maskinresurser för varje distrikt.

I de administrativa föreskrifterna till förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

AFA.12 Beställare:

Gatu- och trafikkontoret i Uppsala.

AFB.31 Anbudets form och innehåll (utdrag):

I anbudet skall anges kopia på senaste registreringsbevis, intyg från behörig myndighet att anbudsgivaren är fri från skulder för skatter och sociala avgifter, uppgifter om eventuella underentreprenörer och ifylld miljödeklaration.

AFB.5 Anbudsprövning och AFB.51 Prövning av anbudsgivare:

En prövning av anbudsgivaren sker med avseende på

Allmänna krav: Att anbudsgivaren är fri från belastning enligt 1 kap. 17 § LOU och att anbudsgivaren/entreprenören uppfyller ställda krav enligt administrativa föreskrifter, beskrivningar och PM i förfrågan.

Ekonomiska krav: Anbudsgivaren/entreprenören skall ha en stabil finansiell och ekonomisk ställning för aktuell entreprenad. Kontroll sker av företagets ekonomiska stabilitet genom kreditupplysningsföretag. Företagets /entreprenörens årsomsättning skall överstiga den beräknade anbudssumman. Anbudsgivare skall redovisa årsomsättning (ej för moderbolag).

Miljökrav: Miljökraven skall uppfyllas enligt Vägverkets publikation 2006:105. Miljökrav vid upphandling av entreprenader och tjänster.

AFB.52 Värderingsgrunder vid anbudsprovning:

De anbud som uppfyller ställda krav enligt AFB.51 kommer att utvärderas vidare enligt det anbud som har lägst pris (anbudssumman) med avseende på i anbud lämnat pris.

I tilldelningsbeslutet anges att detta fattats av Kommunstyrelsen i Knivsta kommun.

I utdrag från D&B Standard över uppgifter om Akaal anges Uppsala kommun som beställare.

Kommunen har vid två tillfällen hållit avstämningsmöten med en företrädare för Akaal. Av mötesanteckningar från det första mötet den 7 maj 2008 framgår bl.a. följande. Företrädare beskriver maskinparken. Han beskriver hur han avser lösa bemanningen så att personal kan finnas på plats i god tid. Företrädaren uppger att han uppfattat det som att beställaren håller med sandningssand. Han återkommer under morgondagen med svar om han står kvar för lämnade priser när det gäller halkbekämpning. Annars får han möjlighet att lämna in nytt pris på tjänster (arbete) där halkbekämpning efterfrågas. I mötesanteckningarna anges att följande handlingar skall skickas in till kommunen: F-skattesedel, försäkringsbevis, intyg om CE-märkning och försäkring på maskinerna samt SKV 4820. Av mötesanteckningar från det andra mötet den 28 maj 2008 framgår bl.a. följande. Då kommunen uppfattat anbudet från Akaal som onormalt lågt, vill kommunen stämma av med anbudslämnaren ytterligare en gång. Företrädare för Akaal bekräftar att han läst och förstått anbudet i sin helhet och förstått hela dess innerbörd. På frågan om det låga priset förklarar han att han står helt för priset och att han inte missförstått anbudet eller glömt att svara på något i anbudet som har

med prissättningen att göra. Han lämnar svar angående inställetid och anför bl.a. att han har etablerat kontakt med en lantbrukare 2 km utanför Knivsta där han kommer att ha maskinerna uppställda samt att en av personalen kommer att bo i husvagn under säsongen. Lantbrukaren kommer också att delta i snöröjningen åt Akaal. Vidare lämnas svar hur åtagandet vid stora snöfall under många dagar skall klaras av och hur maskinhaverier under säsongen skall klaras av.

I mail från ASFAB den 2 april 2008 ställt till Uppsala kommun ställer ASFAB följande frågor. 1: Skall det skickas med en specifikation per maskin eller ska man se den som info hur miljön kommer att regleras? Och om den skall med vilka delar bör fyllas i? Eller räcker det att man intygar att offere-erade enheter uppfyller ställda krav? I svarsmail den 4 april 2008 uppger Uppsala kommun följande. 1: Du får fylla i för varje maskin så mycket du vet. 2: Enligt handlingarna är det publikation 2006:105 som gäller.

Länsrättens bedömning

En grundförutsättning för att länsrätten skall besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande enheten har brutit mot någon bestämmelse i eller någon av de principer som bär upp lagstiftningen. Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Det sägs också att vid upphandlingar skall principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Begreppet affärsmässighet är således utmönstrat, men av förarbetena till lagen framgår att avsikten är att bestämmelsen inte ska medföra någon ändring av rättsläget vad gäller de principer som ska iakttas vid upphandling (prop. 2006/07:128 s. 155-156).

ASFAB har inledningsvis anfört att beställaren av upphandlingen inte är densamma som den som beslutade om tilldelning. I förfrågningsunderlaget anges att beställare är Uppsala kommun. Beslutet om tilldelning av uppdra-

get har dock fattats av Knivsta kommun. Länsrätten konstaterar att det förekommer att kommuner vid upphandlingar bestående av delentreprenader går ihop och att en kommun agerar som ombud för övriga. I förfrågningsunderlaget har det inte funnits någon uppgift om huruvida Uppsala kommun agerat som ombud åt Knivsta kommun. Dock har Knivsta kommun angetts vara ett delområde och det är denna delentreprenad som nu aktuellt mål rör. Knivsta kommun har uppgett att Uppsala kommun agerat som ombud. Länsrätten finner att det faktum att Uppsala kommun angetts som beställare, men att det sedan är Knivsta kommun som fattat tilldelningsbeslutet, inte innebär att upphandlingen strider mot bestämmelserna i LOU.

ASFAB har också anfört att upphandlingen omfattas av bristande affärs-
mässighet på grund av kommunens avstämningsmöten med det vinnande
bolaget. I 9 kap. 8 § LOU anges att en myndighet får begära att en anbuds-
ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan
risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Något förbud mot för-
tydliganden och kompletteringar vid ett avstämningsmöte finns således inte.
Dock sägs i förarbetena (prop. 2006/07:128 s. 377) att bestämmelsen skall
tillämpas restriktivt och kommunikationen mellan den upphandlande myn-
digheten och leverantören bör dokumenteras. Av utredningen i målet fram-
går att kommunen haft två avstämningsmöten med Akaal, vilka har doku-
menterats i form av mötesanteckningar. Det främsta syftet med dessa synes
ha varit att försäkra sig om att Akaal kan stå för sitt anbud. Vid det första
mötet har Akaal gett information avseende sin verksamhet. Akaal har vid
mötet även förklarat att det förstått anbudsfrågan som att beställaren håll-
ler med sandningssand, och därefter valt att stå kvar vid sitt anbud. Såvitt
länsrätten kan se har inte detta förfarande ändrat anbudet i grunden. Det kan
därför inte anses vara otillåtna förtydliganden eller kompletteringar. AS-
FAB har också invänt mot att Akaal getts möjlighet att inkomma med vissa
kompletteringar i form av F-skattsedel och intyg om frånvaron av skulder
till det allmänna. Vad gäller F-skattsedeln kan konstateras att den inte upp-

räknas som ett uttryckligt skallkrav, utan endast anges i den skrivelse genom vilken själva förfrågningsunderlaget översänds. Vad gäller blanketten SKV 4820 är det en handling som avser uppgifter från myndigheter. Kamrarrätten i Jönköping har i bl.a. dom den 31 januari 2006 i mål nr 3979-05 funnit att en upphandlande enhet kan uppmana en anbudsgivare att komplettera sitt anbud efter anbudstidens utgång med handlingar som avser uppgifter från myndigheter, utan att det strider mot reglerna i LOU. De begärda kompletteringarna kan därför inte anses strida mot LOU. Vid det andra avstämningsmötet har Akaal även då, såsom länsrätten uppfattat det, gett förtydliganden avseende sin verksamhet vad gäller inställetid, hur åtagandet kommer att klaras av vid stora snöfall under många dagar och hur eventuella maskinhaverier skall klaras av. Inte heller detta kan enligt länsrättens mening anses ha ändrat anbudet i grunden. Länsrätten anser att förfarandet med avstämningsmötena inte innebär att upphandlingen strider mot bestämmelserna i LOU.

Vidare har ASFAB hävdatt att Akaal inte uppfyllt alla kommunens skallkrav. Länsrätten har ovan kommit fram till att de förtydliganden och kompletteringar som gjorts varit förenliga med LOU. Frågan blir därför om det kan anses att anbudet även efter förtydligandena och kompletteringarna inte uppfyllt skallkraven.

ASFAB har här invänt att den av Akaal vid avstämningsmötet lämnade uppgiften om en underentreprenör inte torde motsvara efterfrågad information. Kommunen å sin sida anser att den information som lämnats är tillräcklig. I förfrågningsunderlaget anges det inte vilka uppgifter om underleverantörer som skall lämnas. Det får därför anses att kommunen har ett stort skön vad gäller att bedöma vilka uppgifter som skall godtas. Länsrätten konstaterar också att det av anteckningarna från avstämningsmötet inte framgår att Akaal uttryckligen uppgett att det avser att använda en under-

entreprenör. Förfarandet innebär således inte att upphandlingen strider mot bestämmelserna i LOU.

Vad gäller ASFAB:s påståenden att de fordon Akaal äger inte uppfyller aktuella miljökrav har kommunen anfört att det i Vägverkets publikation 2006:105 inte återfinns några krav som diskvalificerar Akaal. ASFAB har inte invänt mot detta, varför ASFAB:s påstående inte kan anses innebära att upphandlingen strider mot bestämmelserna i LOU. ASFAB har vidare anmärkt att Akaal inte inlämnat någon ifylld miljödeklaration i form av ifylld blankett till Vägverkets publikation 2006:105. Den blankett som avses är här, såvitt länsrätten har förstått, bilaga 5 till nämnda publikation. Kommunen har härvid svarat att bilagan i fråga inte är tillämplig i detta fall då något sådant tilläggskrav inte ställts upp av kommunen. Länsrätten konstaterar att det i förfrågningsunderlaget anges att ifylld miljödeklaration skall lämnas. Samtidigt uppges att de miljökrav som gäller är de som återfinns i Vägverkets publikation 2006:105. Av nämnda publikation framgår att bilaga 5 endast behöver fyllas i och lämnas in till beställaren om så har markerats i bilaga 1. Kommunen har ostridigt uppgett att sådan markering inte har gjorts. De dubbla budskapen får enligt länsrättens mening anses innebära att förfrågningsunderlaget inte kan anses optimalt utformat. Även sådana förfrågningsunderlag måste dock ibland godtas (jfr. RÅ 2002 ref. 50). Länsrätten finner här att inte heller ASFAB:s anmärkning avseende miljödeklarationen kan anses innebära att upphandlingen strider mot bestämmelserna i LOU. Det faktum att ASFAB uppfattat ett mailsvar från Uppsala kommun som ett krav på att bilaga 5 skulle bifogas, förändrar inte bedömningen.

Enligt ASFAB har Akaal heller inte uppfyllt de ekonomiska kraven eftersom Akaal inte har lämnat in någon utredning om sin omsättning och den av kommunen inhämtade omsättningen understiger anbudssumman. Såsom länsrätten läser de ekonomiska kraven i förfrågningsunderlaget är det genom den kontroll som skall ske genom kreditupplysningsföretag som års-

omsättningen skall framgå. Det anges inte i förfrågningsunderlaget att det är anbudsgivaren som har att utföra den kontrollen. Kommunen har således haft rätt att själva inhämta uppgifterna ifråga. Vad gäller årsomsättningens storlek anges endast att den skall överstiga den beräknade anbudssumman. Även om det ligger nära till hands att tro att det är nuvarande års omsättning som skall beaktas, framgår det inte av förfrågningsunderlaget att så är fallet. Detta får anses ge kommunen ett stort skön vad gäller att avgöra vilken/vilka årsomsättningar som avses. Förfarandet innebär således inte att upphandlingen strider mot bestämmelserna i LOU.

ASFAB har slutligen anfört att kommunen bort förkasta Akaals anbud som onormalt lågt anbud. Av 12 kap. 3 § LOU framgår att ett en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Det föreligger således inte någon skyldighet att göra så och det får anses att möjligheten bör användas med restriktivitet. I förevarande mål har kommunen haft två avstämningsmöten med Akaal. Kommunen har uppgett att den genom de svar som då lämnades ansåg att det inte skulle vara möjligt att förkasta anbudet på grund av lågt pris. Länsrätten gör inte någon annan bedömning.

Sammanfattningsvis finner således länsrätten att det inte har framkommit att Knivsta kommun har brutit mot LOU. ASFAB:s ansökan om åtgärder skall således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Anne Olsson

länsrättsfiskal

LIÅ